

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

31 мая 2017 года, № 9 (2177)

ПАДЗЕЯ

Дыплом прарэктару на навуковай рабоце БДУ Васілю Сафонаву ўручыў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рахманай

БДУ – «найлепшы экспарцёр 2016 года»

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт перамог у намінацыі «Адукацыя» конкурсу «Найлепшы экспарцёр 2016 года».

Цырымонія ўзнагароджання адбылася 19 мая. У ёй прынялі ўдзел міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю Беларусі Уладзімір Калтовіч, міністр прамысловасці Віталь Воўк, старшыня Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Аляксандр Шумілін, старшыня Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Віктар Назаранка, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах Сяргей Рахманай, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах Валерый Варанецкі, намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва Аляксандр Кручанай, першы намеснік міністра замежных спраў Андрэй Еўдачэнка, першы намеснік старшыні Нацыянальнага савета статыстычнага ка-

мітэта Ірына Кангро, намеснік міністра аховы здароўя Вячаслаў Шыла і інш.

У фінальны этап конкурсу выйшлі 144 прадпрыемствы. Пераможцы былі вызначаны ў 22 намінацыях.

Арганізатарам конкурсу выступіла Беларуская гандлёва-прамысловая палата пры падтрымцы шэрагу міністэрстваў, а таксама канцэрнаў «Белдзяржхарчпрам», «Беллесбумпрам», «Белнафтахім».

БДУ – лідар па падрыхтоўцы замежных грамадзян

30 кастрычніка 2016 года галоўная і найстарэйшая навучальная ўстанова нашай краіны – Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, які стаў у свой час родапачынальнікам вышэйшай адукацыі ў Беларусі, даў пачатак шматлікім іншым ВНУ і на працягу ўжо амаль цэлага стагоддзя закладвае інтэлектуальныя асновы нашай дзяржавы, адзначыў 95 гадоў з дня заснавання.

У наш час БДУ з'яўляецца адным з найбуйнейшых універсітэтаў на тэрыторыі СНД і Усходняй Еў-

ропы, яго аўтарытэт у сусветнай навукова-адукацыйнай прасторы расце з году ў год. Гэта буйны навучальна-навукова-вытворчы комплекс, які аб'ядноўвае 16 факультэтаў і 11 устаноў адукацыі, уключаючы ўваходны ў склад комплексу БДУ інстытуты, ліцэй і юрыдычны каледж, а таксама навукова-даследчыя ўстановы, вытворчыя прадпрыемствы і юрыдычныя асобы. За год у БДУ праходзіць навучанне амаль 50 тыс. чалавек, тут працуе каля 9 тыс. супрацоўнікаў.

Адным з найважнейшых паказчыкаў якасці і эфектыўнасці адукацыйнай дзейнасці ВНУ, якія вызначаюць яго прэстыж на нацыянальным і міжнародным узроўнях, з'яўляецца наяўнасць замежных студэнтаў. Гэта забяспечвае падрыхтаванасць выпускнікоў да працы ва ўмовах глабальнай эканомікі і ператварэнне ўніверсітэта ў міжнародны навукова-адукацыйны комплекс. Несумненна, падрыхтоўка спецыялістаў для іншых краін – гэта спрыянне рэалізацыі геапалітычных і эканамічных інтарэсаў краіны.

Сёння БДУ – лідар па падрыхтоўцы замежных грамадзян у нашай краіне. Па праграмах даўняверсітэцкай адукацыі, вышэйшай адукацыі, магістратуры, аспірантуры навучаецца звыш 2 тыс. чалавек з больш як 50 краін свету. І гэта не толькі прэстыжна для дзяржавы, але і эканамічна выгадна. Краіна, якая прымае студэнтаў, зарабляе на навучанні: падрыхтоўчыя курсы для паступлення, выдаткі на падручнікі і кнігі, аплата пражывання і харчавання, вольны час, транспарт і г.д. Падлічана, што выдаткі аднаго замежнага студэнта роўныя выдаткам 25 звычайных турыстаў, якія наведваюць краіну.

Нягледзячы на пэўныя крызісныя з'явы ў сусветнай эканоміцы, установы комплексу БДУ штогод пастаўляюць на экспарт навукова-тэхнічную прадукцыю ў аб'ёмах ад 1,6 млн да 2,3 млн долараў.

За апошнія пяць гадоў яна была экспартавана ў 39 дзяржаў, у тым ліку 31 краіну далёкага замежжа – ЗША, Кітай, Вялікабрытанію, ФРГ, Францыю, Ізраіль і інш.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

У нумары:

ТЫДЗЕНЬ СЯМ'І – СВЯТА, ЯКОЕ ЗАЎСЁДЫ З ТАБОЙ

Кар'ера ці сям'я? Перад такім выбарам часта апынаюцца маладзёны яшчэ падчас вучобы ў ВНУ. У БДУ ведаюць адказ! Ён вельмі кароткі: «і». І кар'ера, і сям'я

Стар. 2

РАМОНТ ГАЛОЎНАГА КОРПУСА БДУ. ШТО ЗМЕНИЦА?

Комплекс БДУ самы вялікі ў краіне. Зараз у галоўным корпусе актыўна прасоўваецца бягучы рамонт, плануецца капітальны

Стар. 3

ВЯЗЫНКА-2017: «ЗАБЫЦЬ НЕ МАЕ СІЛЫ»

Студэнты і супрацоўнікі БДУ ўшанавалі спадчыну Янкі Купалы, Якуба Коласа і Францыска Скарыны

Стар. 4

Весткі з рэктарата

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ прэмія «Крыштальны кампас» Рускага геаграфічнага таварыства ганараваны БДУ, Беларускае геаграфічнае грамадства і РУП «Белкартаграфія» за калектыўную працу «Геаграфічны атлас настаўніка», які прызнаны найлепшым у намінацыі «Выданне».

Першы навучальны атлас дае інфармацыю пра прыроду, рэсурсы і гаспадарку Беларусі. У выданне ўключаны каля 700 картаў, трэцюю частку якіх складаюць карты Беларусі. «Геаграфічны атлас настаўніка» разлічаны на настаўнікаў географіі, а таксама для ВНУ, якія рыхтуюць географу. Фонды бібліятэк беларускіх школ папоўніліся больш як 3000 асобнікаў. У продаж паступіла 500 кніг.

СТАРШЫНЁЙ савета старастаў БДУ абраны трэцякурснік ФРКТ Віталь Гедымін. Выбары адбыліся 23 мая. Кожны з суіскальнікаў прадставіў сваю праграму пра студэнцкае самакіраванне, распавёў пра асабісты ўнёсак у рэалізацыю студэнцкіх праектаў.

Справаздачу пра зробленую працу дала экс-старшыня савета старастаў Ксенія Валністая.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Каб скарыстацца мультымедычным кантэнтам газеты:

1. Загрузіце на смартфон прыкладанне **Aurasma**
2. Падпішыцеся на канал **#bsuby**
3. Навядзіце камеру на выяву з пазнакай

Тыдзень сям'і – свята, якое заўсёды з табой

Кар'ера ці сям'я? Перад такім выбарам часта апынаюцца маладзёны яшчэ падчас вучобы ў ВУ. У БДУ ведаюць адказ! Ён вельмі кароткі: «і». І кар'ера, і сям'я. Як гэта магчыма, абмяркоўвалі падчас сустрэчы «Кар'ера і сям'я – складнікі поспеху», што прайшла 17 мая ў рамках Тыдня сям'і.

Студэнцкія сем'і, а таксама сем'яніны «са стахам» з ліку супрацоўнікаў дзяліліся досведам, а несямейныя пакуль студэнты малалі на вус. Вядучыя імпрэзы абаяльныя Вольга Шыбека і Дзмітрый Нікановіч самі маладыя сем'яніны.

Да Міжнароднага дня сям'ёй, які адзначаецца з 1993 года 15 мая з ініцыятывы ААН, у БДУ пад эгідай псіхалагічнай службы і пры падтрымцы фундаментальнай бібліятэкі і прафкама быў падрыхтаваны цыкл акцый, сустрэч і конкурсаў, якія суправаджаліся рознымі цікавосткамі, як, напрыклад, экспрэс-дыягностыка для студэнтаў і тэматычныя выставы кніг і дапаможнікаў для маладых сужэнцаў і бацькоў.

Вялікая сям'я БДУ

Прарэктар па вучэбнай рабоце **Сяргей Ходзін**, павіншаваўшы прысутных з «прыемным тыднем», распавёў, што БДУ грае вядучую ролю ў ажыццяўленні праекта па вывучэнні інстытута сям'і, які будзе ажыццяўляцца пры падтрымцы ААН і паспрыяе вырашэнню праблем дэмаграфічнай бяспекі краіны. Сяргей Мікалаевіч нагадаў, што БДУ з'яўляецца таксама сям'ёй, у якой, дарэчы, ёсць уласны дом – будынак гістарычнага факультэта на Чырвонаармейскай, помнік гісторыі і культуры 2-й катэгорыі рэспубліканскага значэння, дом нумар адзін для БДУ, адкуль універсітэт пачынаўся. У кожнага факультэта свае дамы, рэктарат для агульных збораў – як у любой вялікай сям'і, якія спрадзеку былі ўласцівы беларусам. Жылі вялікімі сем'ямі, а ўнутры вялікай сям'і існавалі меншыя – так і цяпер у БДУ, прычым ад дабрабыту кожнай маленькай «сям'і» залежыць агульны поспех універсітэта. Адна з добрых традыцый альма-матар – ухваленне і падтрымка студэнцкіх сямей: «А дзе ж мы яшчэ сустракаемся? Сярод такіх прыгожых, разумных якраз і можна заўважыць будучага сужэнца. Мы з жонкай пабраліся шлюбам, калі яна вучылася на пятым курсе, таксама прайшлі інстытут студэнцкай сям'і, гэта няпростае выпрабаванне... Разам пачынаць, зберагаючы пачуцці, якія аб'ядноўваюць – вельмі важна».

Найлепшая студэнцкая сям'я: гармонія і самаахварнасць

Сяргей Варанюк – выпускнік ваеннага факультэта і пераможца Першага рэспубліканскага конкурсу на найлепшую студэнцкую сям'ю (2013 г.) прыйшоў на свята сям'і адзін: па распарадку дня, якога ў сям'і вайскоўцаў строга прытрымліваюцца, у трохгадовага байца Ванечкі акурат быў дзённы сон. Паміж кар'ерай і сям'ёй, лічыць малады бацька і старшы лейтэнант вайскавай часткі мінскага раёна, павінна стаяць гармонія: каб на працу ісці з усмешкай і вяртацца да любой сям'і з радасцю. Сямейныя крызісы напаткалі сям'ю Варанюкоў у належным парадку – крызіс і першага года, і трэцяга яны прайшлі годна, за што дзячаць БДУ: «На шчасце, універсітэт своечасова даў патрэбную інфармацыю пра тое, што крызісы непазбежныя і іх варта і можна правільна перажыць».

Сямейная пара Андрэй і Алена Пазнякі вучацца на 4 курсе мехмата

Сёлета найлепшай студэнцкай сям'ёй у Мінску зноў была прызнана пара з БДУ – **Іван і Аліна Цвірко**. Пазнаёміўшыся ў самым пазычным месцы БДУ, літаратурным клубе «КЛУМБа» ў 2015 годзе, пажаніўшыся ў 2016-м, маладыя сужэнцы абое вучыліся і працавалі ў БДУ, выступалі на пазычных імпрэзах – і, нарэшце, перамаглі ў марафоне міжуніверсітэцкага конкурсу «Сямейнае шчасце – пачатак шляху», дзе ўдзельнічалі студэнцкія пары з усіх сталічных ВУ. Аліна так акрэсліла рэцэпт сямейнага поспеху: «Заўсёды імкнемся выбудоўваць нашы стасункі згодна з прынцыпам аддаваць больш, чым патрабаваць наўзамен, бо той, хто гэтага прытрымліваецца, у любым разе не застанецца ў проігрышы і будзе шчаслівы».

Ад пясочніцы да бізнесу

Калі наведваеш сваякоў на свята, зазвычай вяртаешся дамоў не з пустымі рукамі – каму мех бульбы ад бабулі, каму торбачкі з сувенірамі. Вось і ў БДУ дарылі не толькі веды і досвед, песні і ўсмешкі, але і салодкія падарункі, і развіццёвыя гульні для малых. **Таццяна Казачук**, дырэктар прадпрыемства «Маленькі разумнік», выпускніца мехмата БДУ, пачала займацца са сваёй дачкой – і паступова гэтыя заняткі выраслі ў сур'ёзны бізнес: «Дзякуй тым бацькам, хто не проста завозіць сваіх малых у садок, а штодня знаходзіць час з імі і пагуляць, і пачытаць, і пагутарыць – гэта адзіны спосаб вырасці годнага чалавека, стварыць сям'ю. З часам разумееш – гэта самае галоўнае ў жыцці».

Дзмітрый Нікановіч: «Як малады тата хачу заўважыць, што няма нічога больш прыўкраснага, чым ведаць: у цябе ёсць маленькая дачка, і вось ты вяртаешся дадому, а яна табе пасміхаецца ў свае 4,5 месяцы і так сьведом! Цяжка паверыць, што маленькі чалавек можа быць такім разумным і эмацыйным – гэта сапраўднае шчасце».

«Акальцованым» – лаяльнасць пры абароне дыплама

Андрэй і Алена Пазнякі пазнаёміліся ў інтэрнаце, абое вучацца на 4 курсе мехмата і разам працуюць у ІТ-кампаніі. Па завяршэнні цукеркава-букетнага перыяду стасункаў асаблівых сюрпрызаў пара не сустрэла. Пакуль вядучы нагадаў, якія бываюць, напрыклад, адкрыцці для «новаспечанай» жонкі, калі раптам муж пачынае закідваць шкарпэткі пад канапу, замест таго каб па-ранейшаму акуратненька класці іх на месца, Андрэй парываваў – маўляў, цяпер мы проста шпурляем шкарпэткі пад канапу разам. Трэці інтэрнат, дзе жывуць, маладыя лічыць шыкоўным: «Гэта як свая аднапакаёўка, ніякіх лішніх людзей». На жаль, у інтэрнаце нельга паставіць пральную машыну, правілы пражывання ўвогуле даволі строгія, але Пазнякі імкнуцца іх строга прытрым-

лівацца. Арганізаваліся маладзёны ў сям'ю ў спадзяванні мець дзетак – «спярша стварыць, потым выхаваць». А пакуль тое, пішучы дыпламы са спадзяваннем, што камісія па абароне можа быць больш лаяльнай да дыпломнікаў з заручальнымі парсцёнкамі.

Адказны крок

З будучым мужам **Вольга Грышко** (5 курс юрфака) сустракалася 3 гады, вяселле стала лагічным працягам стасункаў, у сваёй сям'і дзяўчына ўпэўнена: «Калі мы на такім этапе прыйшлі да сур'ёзных стасункаў – гэта штосьці значыць», і гатовая да наступнага кроку, павелічэння сям'і. Стаўленне моладзі да інстытута сям'і і да з'яўлення дзетак з'яўляецца аб'ектам пільнай увагі і вывучэння **Цэнтра сям'і і дзяцінства Псіхалагічнай службы БДУ**. Метадыст **Тамара Карасцялёва**, адзначыла, што даследаванні, праведзеныя сумесна з сацыёлагамі ФФСН БДУ, Магілёўскага і Гродзенскага ўніверсітэтаў паказалі: студэнцкая моладзь на строена браць шлюб па каханні, шукаюць надзейных партнёраў. Большасць студэнтаў упэўнена: калі прыйшло каханне – трэба жаніцца, нягледзячы ні на фінансы, ні на побытавыя складанасці студэнцкага жыцця, і мець прадаўжальнікаў сваіх маладых сем'яў. Сумная статыстыка разводаў (у 2016 г. у Беларусі на 1000 шлюбав прыпадала ажно 506 разводаў!) адлюстроўвае, наколькі неабходная маладым сем'ям падтрымка: інфармацыйная, псіхалагічная, духоўная і матэрыяльная.

Хто да мартэна?

Матэрыяльную падтрымку сямейным студэнтам і супрацоўнікам у БДУ аказваюць і адмысловыя дзяржаўныя праграмы, і адпаведныя прафсаюзы. Старшыня прафкама БДУ **Ігар Вярэнчыкаў** распавёў, аднак, не пра шэраг праектаў па падтрымцы мацярынства і дзяцінства, якія ажыццяўляе яго арганізацыя, і нават не пра тое, як пісаць заўякі на матпадтрымку пры заключэнні шлюбу ці нараджэнні дзіцяці, – а пра ўласны сямейны досвед: «Я таксама нядаўна ажаніўся, 38 гадоў таму... Смейцеся, але ў мяне сапраўды адчуванне, што гэта было толькі ўчора. Бо я ажаніўся – і прыйшоў вучыцца на юрфак, і ўсё атрымалася: скончыў факультэт, аспірантуру, абараніўся, пайшла кар'ера... Юрыдычна шлюб – гэта раўнапраўны саюз мужчыны і жанчыны, але ну якое раўнапраўе? Вось прыходзіць жанчына дадому – у яе ёсць выбар, чым заняцца: можа згатаваць, можа памыць, прыбрацца, а мужчына, як галава сям'і – абавязаны рэгуляваць сям'ю ў грамадстве, таму ён павінен сесці ля тэлевізара, прагледзець усе аналітычныя праграмы, усе спартыўныя мерапрыемствы... Калі сур'ёзна, дык сям'я і кар'ера – гэта вельмі правільнае спалучэнне: без сям'і кар'еры не зробіш аніякай.

Бо няма тылу. Што да таго, хто галоўны: мы, мужчыны, безумоўна важныя, разумныя, галоўныя, але мы будзем рабіць тое, што скажуць нашы жанчыны...»

Намеснік старшыні ЦК Беларускага прафсаюза супрацоўнікаў адукацыі і навукі **Валянціна Ільіна** нагадала, што «галіновы прафсаюз – гэта дзверы, куды можна пагрукацца, калі ўзніклі праблемы, і вам адчыняць, вас зразумеюць і дапамогуць. Наш прафсаюз велізарны – гэта больш за 600 тыс. чалавек, з іх чвэрць – маладзёны. Вельмі важна, каб яны, утварыўшы сваю маленькую сям'ю, не забываліся і на вялікую. Каб сыны памяталі пра маці – у мяне дарослы сын якраз на прыступцы стварэння сваёй маладой сям'і, дык ведаю, пра што кажу. Паняцце сям'і нашмат шырэйшае і большае, чым сужэнцы-дзеткі, і неабходна, каб захоўвалася пераемнасць пакаленняў». Паміж сям'ёй і кар'ерай Валянціна Аляксееўна паставіла самаахварнасць, згадаўшы, што камусьці ж трэба і ля пліты пастаяць, нават пасля поўнага працоўнага дня: «Для таго, каб была кар'ера, сям'я павінна падтрымліваць. Хтосьці адзін павінен мець сілу ўзяць на сябе кар'еру, а другі – дапамагчы ў гэтым і, калі трэба, стаць да мартэна». А можна ж і піцу замовіць, або разам павячэраць у кавярні, зладзіўшы такім чынам маленькае сямейнае свята – дадам ад сябе.

Асалода – траціць грошы на такія патрэбы!

Дзмітрый Мікулка – намеснік па выхаваўчай рабоце дырэктара Студгардака – яшчэ нядаўна быў на семінары ААН у Швецыі і выбіраў касцюмчык для свайго другога дзіцяці, а сёння ўжо чакае трэцяе. Распавядаючы пра гэта з замілаваннем, Ігар Вярэнчыкаў зазначыў: «Давядуць яны прафсаюз да галечы... Матдапамога на нараджэнне кожнага дзіцяці, потым – як шматдзетнай сям'і, потым пры паходзе дзетак у школу і г. д. Але каб вы ведалі, якая гэта асалода – траціць грошы на такія патрэбы!» Сам Дзмітрый лічыць кар'еру неабходнай тады, калі разумееш, навошта працуеш, зарабляеш грошы, павышаеш уласны статус: каб твая сям'я была шчаслівейшая, каб можна было больш дазволіць сваім дзецям, кудысьці іх звазіць адпачыць, напрыклад. А дзеткі, гледзячы, як пастаянна рупліва працуюць бацькі, вучацца працалюбнасці – і тады сям'я выходзіць шчаслівай.

Генадзь і Таццяна Нагорныя – яшчэ адна сямейная пара супрацоўнікаў БДУ – скіраваны на стварэнне моцнай сям'і і працяг роду не толькі ў сваёй сям'і, але і на працы ў студгарадку.

Навучыце быць бацькамі

Школа свядомага бацькоўства – арганізацыя ў структуры сямейнага цэнтра Псіхалагічнай службы БДУ, што рытуе маладзёнаў да выканання сямейных роляў мужа і жонкі, таты і мамы. Апроч вялікай тэарэтычнай работы школа арганізоўвае цікавыя практычныя заняткі з наведваннем дамоў дзетак, дзе студэнтам (прытым не толькі БДУ) даюць патрымаць на руках пакінутых немаўлятак, распавядаючы пра найноўшыя дасягненні ў занятках з дзеткамі, якія маюць асаблівае развіццё. Такая праца, на думку Тамары Карасцялёвай, спрыяе фарміраванню больш свядомага і адказнага стаўлення маладзёнаў да сям'і і бацькоўства і, магчыма, дазволіць пазбегнуць цяжкіх выпадкаў адмаўлення ад ужо народжаных дзетак.

Яўген Гапонаў, адзін з кіраўнікоў Школы свядомага бацькоўства, які ажаніўся з выпускніцай гэтай жа школы і ўжо 2,5 месяцы гадуе сыночка, пацвярджае: веды, атрыманыя падчас правядзення і курывання школы, працуюць і дапамагаюць у рэальным жыцці.

Начальнік Псіхалагічнай службы БДУ **Руслан Папок** прапанаваў кожнаму зрабіць ашаламляльную кар'еру сям'яніна – бацькі, сына, сястры і г. д., дапамагчы жонцы зрабіць кар'еру мамы, увогуле разглядаць сям'ю як поле дзейнасці, як своеасабліваю і вельмі патрэбную кар'еру.

Падрыхтавала
Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

АКТУАЛЬНА

Рамонт галоўнага корпуса. Што зменіцца?

Зараз у галоўным корпусе БДУ праводзіцца бягучы рамонт хола першага паверха і туалетаў. **З усімі нюансамі планаваных паляпшэнняў дапамог разабрацца Уладзімір Васільевіч РАГАВІЦКІ, прарэктар па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце БДУ.**

Комплекс БДУ самы вялікі ў Рэспубліцы Беларусь. Многія будынкi з'яўляюцца помнікамі архітэктуры, што змушае ў такіх выпадках ажыццяўляць рамонтныя працы з асаблівай дбайнасцю пад наглядом Міністэрства культуры і прызначаных навуковых кіраўнікоў.

Для забеспячэння адпаведнасці будынкаў і збудаванняў патрабаванням бяспекі на працягу ўсяго перыяду іх выкарыстання прадугледжваецца правядзенне бягучых і капітальных рамонтаў.

Мінімальная працягласць эфектыўнай эксплуатацыі грамадскіх будынкаў да іх пастаноўкі на бягучы рамонт складае 5 гадоў, а да пастаноўкі на капітальны рамонт – 20 гадоў.

У сувязі з тым, што для капітальнага рамонтнага патрабуюцца значныя фінансавыя

Уладзімір Рагавіцкі дэманструе новую плітку з керамаграніту

сродкі, у тым ліку на распрацоўку праектна-каштарыснай дакументацыі, у 2016 годзе было вырашана скарыстацца правам выканання прац па бягучым рамонце, калі гэтыя працы не ахопліваюць больш за 40 % дадзенага віду прац па будынку ў цэлым.

Так, у 2016 годзе па бягучым рамонце была здзейснена замена часткі аконных блокаў, падаконнікаў і адліваў у навучальным корпусе па вул. К. Маркса, 31, працяг гэтай працы ў дадзеным навучальным корпусе плануецца і ў 2017 годзе ў перыяд 3–4 кварталаў.

Такім жа чынам па бягучым рамонце была здзейснена замена аконных запаўненняў зенітных літароў у паточных аўдыторыях навучальнага корпуса па вул. Курчатава, 5.

У сувязі з тым, што асноўныя цеплавыя страты ў будынках адбываюцца праз аконныя праёмы, выканання працы значна палепшылі тэмпературны рэжым у памяшканнях дадзеных навучальных карпусоў.

На галоўны корпус БДУ ў 2015 годзе быў распрацаваны архітэктурны праект рэканструкцыі 2-й чаргі, на рэалізацыю якога патрабавалася 19 000 000 руб., аднак праз адсутнасць фінансавання праект застаўся нерэалізаваным.

З гэтай прычыны ў 2017 годзе па рашэнні рэктара БДУ быў пачаты бягучы рамонт хола 1 паверха і туалетаў. Завяршэнне ўсіх прац, якія выконваюцца ААТ «Мінскрамбуд»

і ТАА «Санвеста», у сувязі з правядзеннем прыёмнай кампаніі плануецца ў жніўні бягучага года.

Зараз афармляецца выбар праекціроўшчыка для замены больш за 500 аконных блокаў, а таксама ўваходных груп з боку плошчы Незалежнасці і дваровага фасада, што значна скароціць цеплавыя страты, забяспечыць эканомію цеплавой энергіі, павысіць камфорт для абітурыентаў і прафесарска-выкладчыцкага персаналу.

Цяпер бягучы рамонт праводзіцца ў холе галоўнага корпуса. Каб не перашкаджаць навучальнаму працэсу, было вырашана ажыццяўляць будаўнічыя працы па захватках, падзяліўшы хол на часткі. Як пераконвае прарэктар, усё застанецца на сваіх месцах – гардэроб, буфет, вахта. Неўзабаве мы ўсе зможам ацаніць абноўленыя сцены (тынкоўка пад мармур), падлогу з керамаграніту і столь з абноўленай ляпнінай.

«Мы прытрымліваемся часавых рамак, – распавядае прарэктар. – Да пачатку прыёмнай кампаніі працы ў холе будуць завершаныя. А ўваход з плошчы Незалежнасці будзем рабіць ужо пасля ўступных іспытаў у жніўні. Сам некалькі разоў на дзень наведваю аб'ект. Сачу за працоўным працэсам, адпаведнасцю зададзеных матэрыялаў. Думаю, пасля рамонтнага тут усё прыкметна зменіцца».

Алена ЛЯЎШЭНЯ

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

01 чэрвеня Кошалеў Уладзімір Сяргеевіч, загадчык кафедры новага і найноўшага часу

04 чэрвеня Астрога Віктар Аляксандравіч, загадчык кафедры мытнай справы

06 чэрвеня Міхасёў Генадзь Іванавіч, загадчык кафедры бія- і нанамеханікі

06 чэрвеня Шышкіна Таццяна Вікенцьеўна, прафесар кафедры тэарэтычнай фізікі і астрафізікі

07 чэрвеня Шумская Любоў Івановна, начальнік навучальна-навуковага цэнтра развіцця маладзёвага прадпрыемства

17 чэрвеня Палевікоў Віктар Кузьміч, дацэнт кафедры вылічальнай матэматыкі

19 чэрвеня Пракапчук Вольга Генрыхавна, дацэнт кафедры класічнай філалогіі

24 чэрвеня Каліцін Барыс Сяргеевіч, прафесар кафедры аналітычнай эканомікі і эканаметрыкі

26 чэрвеня Крэмень Алена Васільевна, дацэнт кафедры вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання

АСОБЫ

Мэтр беларускага ўсходазнаўства

Найбуйнейшаму беларускаму арабісту, загадчыку кафедры гісторыі новага і найноўшага часу, доктару гістарычных навук, прафесару Уладзіміру Кошалеву спаўняецца 70 гадоў.

У. С. Кошалеў нарадзіўся 1 чэрвеня 1947 года ў в. Сасноўка Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці.

У 1963–1967 – студэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 1988 г. абараніў доктарскую дысертацыю, у 1990 г. – прысвоена вучонае званне прафесара.

У БДУ працуе з 1968 г. Высокакваліфікаваны даследчык і педагог. Адзін з кіраўнікоў Дзяржаўнай праграмы прыкладных навуковых

даследаванняў «Гісторыя і культура». Член рэдакцыйных калегій і саветаў шэрагу гістарычных часопісаў. Стаяў ля вытокаў стварэння ВАК Рэспублікі Беларусь.

Быў першым у краіне старшынёй экспертнага савета па гісторыі, працаваў у складзе яго прэзідыума. Таксама стаў першым старшынёй доктарскага савета па абароне дысертацый у БДУ. На сёння пад яго кіраўніцтвам паспяхова абаронена самая вялікая ў краіне колькасць дысертацый – 42: 8 доктарскіх і 34 кандыдацкіх беларускіх і замежных суіскальнікаў.

Кафедра пад кіраўніцтвам прафесара У. С. Кошалева стала вядучай у краіне па працы над стварэннем вучэбна-метадычных ком-

плексаў па чытаных дысцыплінах, выданнем вучэбнай літаратуры для студэнтаў ВУ і навучэнцаў агульнаадукацыйных устаноў. Пад аўтарствам У. С. Кошалева і яго калег выйшла ўжо больш за 50 падручнікаў, навучальных і метадычных дапаможнікаў для сярэдняй школы. У 2006 г. за шматгадовае паспяховае кіраўніцтва кафедрой, плённую выкладчыцкую і навуковую працу быў узнагароджаны знакам Міністэрства адукацыі «Выдатнік адукацыі», а ў 2010 г. – Ганаровай граматай Савета Міністраў Беларусі. У 2014 г. за прафесійную дзейнасць і фундаментальны ўклад у навуку ён быў удастоены медаля Францыска Скарыны.

З НАГОДЫ

Сусветны дзень метралогіі

20 мая адзначаўся Сусветны дзень метралогіі, якая забяспечвае дакладнасць, пэўнасць і адзінства вымярэнняў у нацыянальным і глабальным маштабах.

Значэнне метралогіі ўсёабдымнае. Няма такой галіны дзейнасці, дзе б не гралі важнай ролі дакладныя вымярэнні. «Вымярэнні для транспарту» сталі галоўнай тэмай Маскоўскага міжнароднага форуму «Дакладныя вымярэнні – аснова якасці і бяспекі-2017», які адбыўся ў Маскве на ВДНГ з 17 па 19 мая.

Гісторыя беларускай метралогіі пачалася 90 гадоў таму назад – 29 лютага 1924 г. – з дня заснавання Беларускай палаты мер і вагаў. Дзяржаўны нагляд за стандартамі і метралогічным забеспячэннем навуковых даследаванняў, станам і выкарыстаннем сродкаў вымярэнняў, выкананнем метралогічных правілаў, патрабаванняў і нормаў ажыццяўляе Дзяржстандарт Рэспублікі Беларусь.

У БДУ аддзел метралогіі і стандартызацыі быў створаны ў 1981 г. Праводзіцца сістэматычны аналіз стану прац па метралогічным забеспячэнні і стандартызацыі навуковых даследаванняў у ГУН, распрацоўваюцца мерапрыемствы па павышэнні іх узроўню і вызначаецца сумесна з іншымі службамі іх тэхніка-эканамічная эфектыўнасць.

Аддзелам метралогіі і стандартызацыі ў 2016 г. ажыццяўляўся метралогічны кантроль распрацоўванай навукова-тэхнічнай даку-

ментацыі. Ажыццяўлены рамонт дарагога навуковага абсталявання на суму 36 847,6 рублёў (запланавана 7 862,75 рублёў), метралогічны кантроль прапрацоўкі НДР (аформлена 68 актаў), аднаўленчы рамонт 384 адзнак сродкаў вымярэнняў. Праведзена паверка 678 адзнак сродкаў вымярэнняў.

У БДУ дзейнічаюць цэнтры калектыўнага карыстання ўнікальным навуковым абсталяваннем:

Беларускі міжуніверсітэцкі цэнтр абслугоўвання навуковых даследаванняў (БМЦ);

Даследча-тэхналагічны цэнтр калектыўнага карыстання «Нанатэхналогіі і фізічнай электроніцы»;

Цэнтр калектыўнага карыстання прыборамі і абсталяваннем біялагічнага факультэта «Біяаналіз»;

Цэнтр калектыўнага карыстання ўнікальным навуковым абсталяваннем НДІ фізіка-хімічных праблем і хімічнага факультэта БДУ.

Мікалай КАСЦЮК,
начальнік аддзела метралогіі і стандартызацыі

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

У БДУ прайшла акцыя «Чытаем па-беларуску» – zviazda.by (19.05), АНТ, БелТА, БТ-1 (20.05), naviny.by (21.05), velcom.by, minsk-region.gov.by (22.05).

Пра распрацоўку канцэпцыі інфармацыйнай сістэмы маніторынгу і рэагавання на ўцечкі бытавога газу ў шматкватэрных жылых дамах першакурсніка ФПМІ БДУ Глеба Машканова – BelTA, sb.by, АНТ, sputnik.by (23.05), kp.by (24.05).

Нацыянальнай прэміі Рускага географічнага таварыства «Крышталны кампас» ганараваны БДУ – edu.gov.by, БелТА, МТРК «Мір» (23.05), zviazda.by (24.05).

Пра IV міжуніверсітэцкую студэнцкую канферэнцыю «Дэмаграфічны рызык XXI стагоддзя» ў БДУ – БелТА, soyuz.by (10.05), zviazda.by (13.05).

XII міжнародны форум студэнцкіх хароў «Папараць-кветка-2017» адбыўся ў БДУ – zviazda.by, bel.sputnik.by, belarus.by (10.05), minsknews.by (12.05), sb.by (13.05).

Студэнт БДУ перамог у конкурсе IBM – zviazda.by, onliner.by, sputnik.by, БелТА, aif.by, kv.by, tut.by, newsoftheday.ru, mogu.by, samsung-fun.ru (17.05), soyuz.by, mlyn.by (18.05), budny.by (19.05).

Фінал міжнароднага конкурсу «BizTech BSU StartUp Contest» – tut.by (16.05), sputnik.by (17.05), edu.gov.by (23.05).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Вязынка–2017: «забыць не мае сілы»

20 мая, субота, 12 гадзін — шtosьці нагадвае, праўда? Сонейка не шкадавала цеплыні для тых, хто прыехаў на «Вязынку» – хапіла на ўсіх (нават крыху засталася). І ўжо за некалькі гадзін да пачатку афіцыйнага адкрыцця мерапрыемства большасць студэнтаў вілі вянкi з дзьмухаўцоў ды фатаграфаваліся каля сажалкі. Калі ісці на другі яе бок, можна пачуць, як сімфонія рапух становіцца нават гучнейшай за песні філфакаўцаў.

Халодны пачатак вясны стаў прычынай таго, што лісткі на дрэвах яшчэ да канца не раскрыліся. Але таго ж сама нельга сказаць пра першакурснікаў філалагічнага факультэта. Да гэтага часу яны паспелі далучыцца да калектыву філфака, прымалі актыўны ўдзел у мерапрыемствах, а некаторыя – нават некалькі разоў.

Іван Роўда, Сяргей Ходзін і Віктар Шадурскі разам са студэнтамі

Традыцыйна распачалася гімнам «Гаўдэамус» першая, урачыстая, частка «Вязынкi», якая працягвалася, як заўсёды, у атмасферы шчырасці і сяброўства. «Вязынка» – мерапрыемства, якое збірае ўсіх, хто мае дачыненне да філалагічнага факультэта, а таксама шматлікіх гасцей. Студэнты, выпускнікі, выкладчыкі, адміністрацыя – на нейкі час усе яны робяцца адной вялікай сям'ёй, не зважаючы на ўсялякія сацыяльныя ролі.

Ніколі яшчэ «Вязынка» не праходзіла без паэзіі. Падчас прамовы Сяргея Мікалаевіча Ходзіна, пра-

рэктара БДУ па вучэбнай рабоце, слухачы ўспомнілі, з чым жа звязвае Янка Купала «ласку матчыну». Дэкан факультэтаў (Іван Сямёнавіч Роўда, Вячаслаў Міхайлавіч Малафееў, Віктар Генадзьевіч Шадурскі, Аляксандр Генадзьевіч Каханюўскі, Вадзім Францавіч Гігін) і начальнік Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы БДУ Людміла Міхайлаўна Хухлындзіна прачыталі ўрывак з паэмы Якуба Коласа «Новая зямля», каб нагадаць слухачам, што менавіта класік беларускай літаратуры «забыць не мае сілы».

Адной з асаблівасцяў «Вязынкi–2017» былі надзвычай таленавітыя курсанты ваеннага факультэта Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі. Дзякуючы ім мерапрыемства на некаторы час ператварылася ў рок-канцэрт, і слухачам нават не хапіла трох песень – яны патрабавалі працягу. Акрамя гэтага, важным гасцем Вязынкi стаў ужо знаёмы студэнтам па «Фестывалі факультэтаў» гіпсавы «Францыск Скарына» (яго ролю выканаў студэнт славянскай філалогіі Дзмітрый Ляшкевіч), з чых вуснаў прагучалі знакамітыя

словы з прадмовы да кнігі «Юдзіф». Падзяліліся сваімі поспехамі ў вывучэнні беларускай мовы таксама і замежныя госці з Венгрыі і Кітая: Лаяша Дароцы, студэнт-стажор БДУ з універсітэта горада Дэбрэцэн, і група студэнтаў з Хэнанскага ўніверсітэта.

Як заўсёды ўніверсітэцкая супольнасць з вялікай пашанай усклала кветкі ў знак падзякі да помніка Янкі Купалы, пасля чаго ўсе дружна рушылі на Парнас. «Экшн» на гэтым не спыніўся: пенальці дэкану, валеібол, турыстычная сцяжынка... Курсанты ваеннага факультэта акадэміі авіяцыі спаборнічалі ў сіле з філалагічным факультэтам, перацягваючы канат (дзяўчаты не здаваліся да апошняга). А яшчэ пагаворвалі, што каша была несалёнай, але гэта недакладная інфармацыя.

Калі звяртацца да лічбаў, 41 – столькі год прайшло з першай «Вязынкi», 135 – а столькі год прайшло з нараджэння двух знакавых для беларускай літаратуры і культуры людзей: Янкі Купалы і Якуба Коласа. Іх нараджэнне ў адзін год – выпадковасць? Мабыць. Але тое, што абодвум ім была ўласціва такая любоў да родных мясцін? Што абодва яны мелі такі надзвычайны талент? Наўрад ці.

Юлія КЛІМЯНКОВА

У ВОЛЬНЫ ЧАС

Студэнцкі турзлёт на «Высокім беразе»

З 19 па 21 мая на турысцка-аздараўленчай базе «Высокі бераг» Стаўбцоўскага раёна ля маляўнічай ракі Нёман прайшоў самы знакаміты праект БРСМ БДУ «Студэнцкі турысцкі злёт–2017», які з году ў год аб'ядноўвае больш за 250 студэнтаў-актывістаў з усіх пярвічных арганізацый БРСМ нашых факультэтаў, а таксама актыўны шматлікіх студэнцкіх арганізацый БДУ.

Сёлета тэматыкай турзлёту стала навука (медыцына, краіназнаўства, паліталогія, палеанталогія, філасофія, робататэхніка, бібліятэчназнаўства і інш.) – даволі незвычайны выбар арганізатараў, здавалася б! Але ж 2017 – год навукі, і моладзь не адстае ад трэндаў.

Удзельнікамі турысцкага злёту сталі прадстаўнікі ГА «БРСМ» факультэтаў і інстытутаў БДУ, каардынацыйны савет Студэнцкага гарадка, каманда савета старастаў БДУ, творчая студыя «Mim-BSU», а таксама прадстаўнікі адміністрацыі і кіраўніцтва ўніверсітэта.

Капітанам і камандам (а іх было 16) прыйшлося ладна папрацаваць, каб прадставіць вынікі праробленай працы і сваёй фантазіі на належным узроўні.

На працягу 3 дзён праходзілі традыцыйныя і ўсімi любімыя конкурсы візітовак, творчых нумароў, плакатаў, афармленне лагераў, палосы перашкод, плаванне на байдарках спалучаліся з лазертагам, ваеннай песняй ля вогнішча і, вядома ж, спартыўным арыентаваннем.

Нават надвор'е радавалася та-

му, што адбывалася! Чаму? А што можа быць важнейшым за пошук новых сяброў, згуртаванне ўжо сфарміраваных калектываў, узбагачэнне лёгкіх самым чыстым паветрам і адпачынак ад сацыяльных сетак?

На жаль, любая «казка» падыходзіць да лагічнага завяршэння... Наступіў самы важны і такі хвалюючы момант – падвядзенне вынікаў. Было цяжка выявіць пераможцу, бо каманды годна паказалі сябе ва ўсіх конкурсах і спаборніцтвах. Але...

Вось лаўрэаты:

– 3 месца – «Муха села на варэнне...» – БРСМ эканамічнага факультэта, які прадстаўляў «Паліталогію».

– 2 месца за БРСМ хімічнага факультэта з тэмай «Краіназнаўства». Студэнты змаглі прадэманстраваць аснову дадзенай навукі на найвышэйшым узроўні, што не можа не цешыць!

– 1 месца заняла каманда, якая прадстаўляла «Медыцыну» – БРСМ біялагічнага факультэта – сімвалічна, пагадзіцеся? Яны выклаліся на

ўсе 100 %. Камандны дух, неверагоднае згуртаванне, усім запомнілася іх «Жыць выдатна»... Малайчыны, так трываць!

P. S. Хацелася б выказаць велізарную падзяку арганізатарам мерапрыемства за магчымасць удзелу ў турзлёце і пажадаць яшчэ больш крэатыўных ідэй, сіл і самых яркіх актывістаў.

А ў наступным годзе праекту спаўняецца 10 гадоў. Што ж нас, удзельнікаў турзлёту, чакае? Пажывём – убачым!

Крысціна КЕЧКО

